

ALLTID TILSTEDE...

Anestesisykepleie

En informasjonsbrosjyre om anestesisykepleie

HVA ER HISTORIEN?

Allerede på slutten av 1800 – tallet startet sykepleiere å gi anestesi. Den gang var det kirurgen som hadde det medisinske ansvaret, men de kunne naturlig nok ikke gi anestesi samtidig som de opererte. Derfor var det sykepleiere som ivaretok pasientens behov for søvn

og smertefrihet under operasjon.

Den gang var eter og kloroform de mest brukte anestesimidler. Sykepleierne utviklet anestesifaget til et håndverk som krevde en høy kompetanse preget av kunnskap, observasjonsevne og handling.

Det var først på slutten av 1940 – tallet at vi fikk de første anestesilegene i Norge. Introduksjonen av nye medikamenter, avanserte anesthesiapparater og muligheter til å behandle flere lidelser førte til at anesthesiologi ble en medisinsk spesialitet etter andre verdenskrig.

I Norge har vi hatt formell videreutdanning av anesthesisykepleiere siden 1965. En nasjonal rammeplan for videreutdanning av anesthesisykepleiere ble godkjent av Kirke-, undervisnings- og forskningsdepartementet i 1999.

Anestesisykepleieren er den første som møter pasienten på operasjonsavdelingen og den siste som forlater pasienten ved overføring til overvåkingsavdelingen

HVEM GIR ANESTESI I NORGE?

En pasient som får anestesi, krever kontinuerlig overvåking av personell som har spesialkompetanse på dette området. I Norge er det kun to yrkesgrupper, anestesileger og anestesisykepleiere som har anestesiutdanning og som gir anestesi. Den formelle utdanningen er ulik, men yrkesgruppene overlapper og utfyller hverandre i det daglige, praktiske arbeidet. "Standard for anestesi i Norge" er anbefalte retningslinjer for anesthesiologisk praksis og er utarbeidet i fellesskap mellom Norsk Anesthesiologisk Forening (NAF) og Anestesisykepleiernes Landsgruppe av Norsk Sykepleierforbund (ALNSF).

Hvordan bli anesthesisykepleier?

For å kunne bli anesthesisykepleier må en først være autorisert sykepleier. Deretter kreves praksis som sykepleier før en kan starte på videreutdanning i anesthesisykepleie.

Utdanningen er et høgskolestudium og har en varighet på tre semestre. Etter avlagt eksamen er tittelen anesthesisykepleier.

HVA GJØR EN ANESTESISYKEPLEIER?

Anestesisykepleie er å utøve sykepleie og anestesilogisk virksomhet på en forsvarlig og målrettet måte for å tilrettelegge for kirurgi og annen behandling.

I praksis vil det si at anestesisykepleieren:

- Innhenter informasjon om pasienten ved å snakke med pasienten og lese pasientjournalen
- Vurderer blodprøver og evt. andre undersøkelser
- Vurderer medikamenter som pasienten bruker og som kan ha betydning for valg av anestesimidler
- Innhenter opplysninger om tilleggssykdommer
- Ut fra planlagt operasjon og behandling og i samarbeid med anestesilege, vurderer valg av anestesimetode ut fra pasientens behov og ønsker
- Sammen med annen anestesisykepleier eller anestesilege innleder anestesi med forskjellige kombinasjoner av intravenøs-, inhalasjons- og evt. regional anestesi til pasienter i ASA*-gruppe I og II. Vedlikehold og avslutning av generell anestesi utføres selvstendig med annen anestesikyndig umiddelbart tilgjengelig
- Gjennomfører anestesi i samarbeid med anestesilege til pasienter i ASA-gruppe III og IV
- Oppretter og vedlikeholder fri luftvei ved anestesi og hos komatøse pasienter med bag via maske, tube, larynxmaske eller tilsvarende
- Overvåker og identifiserer forandringer i

*ASA (American Society of Anesthesiologists)- risikoklassifisering

pasientens tilstand

- Har tekniske ferdigheter i prosedyrer som innleggelse av perifer venekanyale både til barn og voksne
- Administrerer medikamenter til bruk ved gjennomføring av anestesi som gir analgetisk, hypnotisk og sedativ effekt og muskelrelakserende medikamenter
- Vurderer pasientens væskebalanse og behov for infusjons- og transfusjonsterapi
- Ivaretar barns og foresattes behov på grunnlag av kunnskap om det særegne ved barns behov og reaksjonsmønster, samt veileder og skaper trygghet
- Inkluderer pårørende i forberedelse til anestesi, informerer fortløpende og ivaretar dem under innledning av anestesi til barnet
- Innleder, gjennomfører og avslutter anestesi til barn i samarbeid med anestesilege
- Kan oppbygning og funksjon av anestesipparat med tilhørende utstyr. Selvstendig klargjør og kontrollerer slikt utstyr

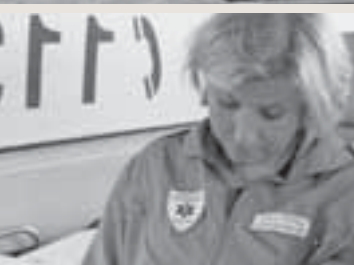

I følge "Lov om helsepersonell m.m." ligger det overordnede medisinske ansvaret hos legen. Praksis ved de fleste sykehus i Norge i dag er at det nesten alltid er anestesisykepleieren som kontinuerlig er tilstede hos pasienten og gjennomfører anestesien.

Arbeidet forutsetter et nært samarbeid mellom de to faggruppene hvor høy kompetanse hos begge grupper er avgjørende for en forsvarlig gjennomføring av anestesien. I sykehus samarbeider anestesisykepleieren nært med operasjonssykepleier, intensivsykepleier, kirurg og andre behandlende leger, mens det prehospitalt i første rekke er ambulanspersonell og lege anestesisykepleieren samarbeider med.

HVOR ARBEIDER ANESTESISYKEPLEIEREN?

- Hovedarbeidsområde er i sykehus hvor pasienten har behov for anestesi
- Ved akuttmedisinske tilstander er anesthesisykepleieren en del av teamet som gjennomfører avansert gjenoppliving og stabiliserende behandling ved svikt i vitale organer
- I alle landets helseregioner deltar anesthesisykepleieren i prehospitalt arbeid, det vil si arbeid utenfor sykehuset, ved utrykninger, ved transport og ved mottak av kritisk syke pasienter. Hvor godt representert anesthesisykepleierne er ved slikt arbeid varierer fra sykehus til sykehus
- Anesthesisykepleieren inngår som et sentralt ledd i den katastrofemedisinske beredskapen
- Anesthesisykepleieren inngår som en naturlig deltager i behandlingsteamet for pasienter med akutte og kroniske smerter
- Andre aktuelle arbeidsområder er i virksomheter med høy beredskap hvor det stilles krav til selvstendig arbeid i akutte situasjoner, eksempelvis offshore og ulike former for internasjonalt hjelpearbeid

ALLTID TILSTEDE...

Anestesisykepleieren er alltid tilstede:

når du blir operert eller undersøkt og skal ha anestesi

når du skal føde ved hjelp av keisersnitt

når det kommer inn kritisk skadde pasienter til sykehuset

når det kommer inn kritisk syke pasienter til sykehuset

når det foregår gjenoppliving av pasienter på sykehus

under utrykning ved katastrofesituasjoner

ved transport av kritisk syke pasienter innen sykehus
og mellom sykehus

ALLTID TILSTEDE...

Brosjyren er utarbeidet av ALNSFs styre 2004 og fotograf er Marte Kruse, anestesisykepleier og kandidat i sykepleievitenskap.

NORSK SYKEPLEIERFORBUND
TOLLBUGATA 22, POSTBOKS 456
SENTRUM 0104 OSLO
Tlf 22 04 33 04 Fax 22 04 32 40
WWW.SYKEPLEIERFORBUNDET.NO